

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ
Κατηγορία 1: Ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας	1. Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων
	2. Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή μη γεωργικών προϊόντων
	3. Ενίσχυση μονάδων του δασοκομικού τομέα
	4. Ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση
	5. Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου
	6. Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών
	7. Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας & κυκλικής οικονομίας

Κατηγορία 2: Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού	1. Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα
	2. Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στο 2-γενή τομέα
	3. Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα

Κατηγορία 3: Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού	1. Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ.)
	2. Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών

Κατηγορία 4: Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού	1. Έργα υποδομών μικρής κλίμακας
	2. Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας

Κατηγορία 5: Διατήρηση & βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων	1. Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων
	2. Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Κατηγορία 6: Προστασία & ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	1. Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών
	2. Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές

Κατηγορία 7: Δικτύωση και συνεργασία	1. Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων
	2. Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή/και πολιτιστική ή/και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και τη μείωση σπατάλης τροφίμων
	3. Έξυπνα Χωριά: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών

ΑΧΑΪΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.
Έδρα
Αγ. Αλεξίου & Ασημ. Φωτήλα
25001 Καλάβρυτα
τηλ.: 26920 24442-3
fax: 26920 24333

Υποκατάστημα
Πατρέως 16, 2621 Πάτρα
τηλ.: 2610 243042

e-mail
achaiasa@otenet.gr
web-site
www.achaiasa.gr
facebook page
www.facebook.com/achaiasa

Στο πλαίσιο των ενεργειών ενημέρωσης και διαβούλευσης για το σχεδιασμό του νέου Τοπικού Προγράμματος LEADER της περιόδου 2023-2027 και προκειμένου να καθορισθεί η περιοχή και η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος, η ΑΧΑΪΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. διαθέτει έντυπο για την υποβολή προτάσεων - ιδεών

ΑΧΑΪΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2023-2027

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1

ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER
(ΤΑΠΤΟΚ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)

Στρατηγική τοπικής ανάπτυξης
με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

ΑΧΑΪΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.

σχεδιάΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ
μια ΕΛΚΥΣΤΙΚΗ ΥΠΑΙΘΡΟ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ - ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Η **ΑΧΑΪΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.**, ως αναπτυξιακός φορέας, λαμβάνοντας υπόψιν τις καθορισμένες στρατηγικές και πολιτικές ανάπτυξης για την περιοχή, σχεδιάζει και εφαρμόζει από το 1997 τη μεθοδολογία **LEADER** στην Π.Ε. Αχαΐας, με επίκεντρο τις ανάγκες της περιοχής και στόχο τη βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη της υπαίθρου.

Αποτελεί σήμερα τη μόνη πολυμετοχική επιχείρηση ΟΤΑ στην Αχαΐα, με πάνω από 25 χρόνια συνεχούς λειτουργίας με 2 γραφεία, στα Καλάβρυτα και από το 2011 και στην Πάτρα. Βασικοί Μέτοχοι είναι οι 5 δήμοι του νομού (Καλαβρύτων, Αιγιαλείας, Ερυμάνθου, Δυτικής Αχαΐας, Πατρέων), ενώ στη μετοχική σύνθεση συμμετέχουν και οι αγροτικές ενώσεις, το επιμελητήριο και λοιποί τοπικοί φορείς.

Ως **Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ)** για το σχεδιασμό και την εφαρμογή στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης **LEADER**, αποτελεί εταιρικό σχήμα στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι τοπικών δημοσίων και ιδιωτικών κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων και άλλοι αντιπροσωπευτικοί φορείς της περιοχής.

LEADER

Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης αποτελεί μια ολοένα και σημαντικότερη συνιστώσα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Προωθεί την αειφόρο ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών της Ευρώπης, αντιμετωπίζοντας τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα. Το LEADER (Liaisons Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale – Δεσμοί μεταξύ δράσεων για την ανάπτυξη της οικονομίας του αγροτικού χώρου) αποτελεί μια καινοτόμο προσέγγιση στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της Ε.Ε.

Οι **βασικές αρχές** στην εφαρμογή των προγραμμάτων LEADER είναι: η ανάπτυξη στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης εστιασμένες στην περιοχή, η «εκ των κάτω προς τα επάνω» χάραξη των στρατηγικών, οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) οι οποίες αποτελούν σύμπραξη του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα, οι ολοκληρωμένες και πολυτομεακές δράσεις, η δικτύωση, η συνεργασία, η καινοτομία.

Η πρώτη εφαρμογή των προγραμμάτων LEADER στη χώρα μας, καθώς και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έγινε το 1991 ως **Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER**, μέσω της οποίας στηρίχθηκε η ολοκληρωμένη και πολυτομεακή ανάπτυξη, ενώ παράλληλα δόθηκε η ευκαιρία στις τοπικές κοινωνίες να σχεδιάσουν και να επιλέξουν οι ίδιες τον τρόπο και τη «διαδρομή» ανάπτυξής τους.

Κατά τη 2η Προγραμματική Περίοδο, η πρωτοβουλία **LEADER II** στόχευε στην περαιτέρω ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού για τον σχεδιασμό «εκ των κάτω προς τα επάνω» στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης.

Η συνέχιση της Πρωτοβουλίας κατά την 3η Προγραμματική Περίοδο, μέσω της **ΚΠ LEADER+**, προσπάθησε να εισάγει αλλά και να ενδυναμώσει τους δεσμούς συνεργασίας κυρίως μεταξύ των τοπικών φορέων και κοινωνικών ομάδων.

Την επόμενη Προγραμματική Περίοδο, το Πρόγραμμα LEADER εφαρμόστηκε στις αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο του **Άξονα 4 του ΠΑΑ 2007-2013**, εξυπηρετώντας βασικούς στόχους αυτού.

Κατά την προγραμματική περίοδο **2014-2020** την οποία διανύουμε, η **προσέγγιση LEADER** διατηρεί το βασικό στοιχείο της «εκ των κάτω προς τα επάνω» προσέγγισης στο σχεδιασμό πολυτομεακών τοπικών στρατηγικών και παράλληλα δόθηκε η δυνατότητα της πολυταμειακής προσέγγισης (CLLD) καθώς και της διεύρυνσης των περιοχών εφαρμογής. Παράλληλα, για πρώτη φορά στην περιοχή της Αχαΐας, η πρωτοβουλία εφαρμόζεται και στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2014-2020.

31 χρόνια μετά την πρώτη εφαρμογή του, κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο **2023-2027** το LEADER θα αποτελέσει για μια ακόμα φορά ένα βασικό εργαλείο ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών ως **ξεχωριστή παρέμβαση του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ)**, τουλάχιστον στο 5% των πόρων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη συνεργατικών δράσεων και πρωτοβουλιών με κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση. Βασικά στοιχεία των τοπικών στρατηγικών σε αυτή την προγραμματική περίοδο θα είναι και υλοποίηση δράσεων σύμφωνα με τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας (Green Deal) και της Πράσινης Βίβλου για την αγροτική ανάπτυξη, η καινοτομία για την αντιμετώπιση των κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων, η προώθηση της κυκλικής οικονομίας και της βιοοικονομίας, η αξιοποίηση των ΤΠΕ και η ανάπτυξη των πολιτικών των «Έξυπνων Χωριών» (Smart Villages) για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση χρόνιων προβλημάτων μικρών υπο-περιοχών των περιοχών LEADER.

Η πολιτική της τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων αποτελεί ένα βασικό εργαλείο για την επίτευξη του **ειδικού στόχου 8 του ΣΣ της ΚΑΠ 2023-2027** «Προώθηση της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης και της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές συμπεριλαμβανομένης της βιοοικονομίας και της βιώσιμης δασοκομίας» και παρέχει, με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, λύσεις στην κάλυψη των περισσότερων αναγκών του ειδικού στόχου:

Ομάδα αναγκών 8.1: Ενίσχυση και διαφοροποίηση της οικονομίας των αγροτικών περιοχών

Ομάδα αναγκών 8.2: Συγκράτηση και προσέλκυση πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές

Ομάδα αναγκών 8.3: Βελτίωση του επιπέδου των υποδομών και υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές

Ομάδα αναγκών 8.4: Βελτίωση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού

Ομάδα αναγκών 8.5: Προώθηση βιοοικονομίας και κυκλικής οικονομίας στις αγροτικές περιοχές

Ομάδα αναγκών 8.6: Αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Η **Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) ΑΧΑΪΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.** στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου **2023-2027** σχεδιάζει την υλοποίηση μιας ακόμα στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων, στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027.

Περιοχές παρέμβασης του νέου LEADER 2023-2027

- Αγροτικές περιοχές
- Προτείνονται μέσω της «εκ των κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης (αποτελούν προϊόν διαβούλευσης)
- Διαθέτουν επαρκή κρίσιμη μάζα. Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός της κάθε περιοχής παρέμβασης θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 10.000 - 150.000 κατοίκων
- Αποτελούνται από Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες από τις οποίες εξαιρούνται οικισμοί με συνολικό μόνιμο πληθυσμό μεγαλύτερο των 15.000 κατοίκων

Μέγιστος προϋπολογισμός επενδύσεων - Ποσοστά ενίσχυσης

Κατηγορία 1: Για την υπο-παρέμβαση 1.1 προϋπολογισμός μέχρι 400.000 € και ποσοστό ενίσχυσης μέχρι 65%. Για τις λοιπές υπο-παρεμβάσεις προϋπολογισμός μέχρι 300.000 € και ποσοστό ενίσχυσης μέχρι 70% (με εξαίρεση την 1.7 με ποσοστό ενίσχυσης μέχρι 65%). Για άυλες πράξεις, προϋπολογισμός μέχρι 40.000 €.

Κατηγορία 2: Προϋπολογισμός μέχρι 20.000 €. Ποσοστό ενίσχυσης μέχρι 100%.

Κατηγορίες 3, 4 & 6: Προϋπολογισμός μέχρι 400.000 € και για άυλες πράξεις μέχρι 20.000 €. Ποσοστό ενίσχυσης μέχρι 100%.

Κατηγορία 5: Για την υπο-παρέμβαση 5.1 (εκδηλώσεις) προϋπολογισμός μέχρι 20.000 € και ποσοστό ενίσχυσης μέχρι 75%. Για την υπο-παρέμβαση 5.2 προϋπολογισμός μέχρι 400.000 € και ποσοστό ενίσχυσης μέχρι 100 %. Για άυλες πράξεις, προϋπολογισμός μέχρι 20.000 €.

Κατηγορία 7: Προϋπολογισμός μέχρι 40.000 €, για άυλες ενέργειες που αφορούν αποκλειστικά στη σύσταση και λειτουργία του συνεργατικού σχήματος, καθώς και την προετοιμασία του σχεδίου δράσης. Αν το σχέδιο συνεργασίας περιλαμβάνει και μη άυλες ενέργειες/υποδομές, αυτές μπορούν να ενισχυθούν στο πλαίσιο της παρούσας κατηγορίας αλλά με τους περιορισμούς και τους όρους που αφορούν στην κατηγορία που εμπίπτουν οι ενέργειες αυτές. Ποσοστό ενίσχυσης για την υπο-παρέμβαση 7.1 μέχρι 90% και τις λοιπές υπο-παρεμβάσεις μέχρι 100 %.

Ειδικές επισημάνσεις

Για τις υπο-παρεμβάσεις 1.1, 1.2, 1.3 επενδύσεις είναι επιλέξιμες μόνο για κατηγορίες προϊόντων που παράγονται στην περιοχή παρέμβασης και αποδεδειγμένα υπάρχει υστέρηση στον μεταποιητικό κλάδο αυτών

Για τις υπο-παρεμβάσεις 1.4, 1.5, 1.6 **κατά προτεραιότητα** θα ενισχυθούν δικαιούχοι άνεργοι, γυναίκες, ΚοινΣΕπ, επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές και επιχειρήσεις παροχής κοινωνικών υπηρεσιών.

Στην υπο-παρέμβαση 1.5, οι ιδρύσεις καταλυμάτων είναι επιλέξιμες μόνο σε ορεινές περιοχές.

Για την Κατηγορία 7 ο ελάχιστος αριθμός των μελών των σχημάτων συνεργασίας είναι τα 3 μέλη.

Το παρόν έντυπο εντάσσεται στο πλαίσιο των ενεργειών ευρείας διαβούλευσης με τους τοπικούς φορείς και τον τοπικό πληθυσμό, προκειμένου να καθορισθεί η περιοχή, οι ανάγκες, η τοπική στρατηγική και οι παρεμβάσεις αυτής, για την προγραμματική περίοδο 2023-2027.